

УДК: 336.226.1

СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

А. Є. Буряченко,

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана,
buriachenko.andrii@kneu.edu.ua*

З початком ведення Україною бойових дій, дуже гостро постало питання забезпечення фінансової стійкості держави. Значно зросли видатки на оборону, медицину, критичну інфраструктуру тощо. Підвищились соціальні зобов'язання держави, які також повинні бути профінансовані. Окрім цього, відчутно зменшились податкові надходження, багато підприємств залишилось на окупованій території, велика кількість державних та приватних підприємств припинили свою діяльність. За різними оцінками Україна втратила до 30% ВВП [1]. Зрозуміло, що в таких умовах необхідно було здійснювати рішучі кроки для наповнення бюджету. Одним із таких інструментів виявилось використання спрощеної системи оподаткування суб'єктами малого бізнесу задля підтримки їх функціонування в умовах воєнного стану.

Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану». Згідно нього з 01.04.2022 до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану ФОПи 3-ї групи та юридичні особи мають право перейти на особливий режим оподаткування зі сплатою ставки єдиного податку у 2%, а також можуть за власним бажанням не сплачувати єдиний внесок за найманих працівників, призваних під час мобілізації на військову службу до Збройних Сил України. Платниками єдиного податку третьої групи можуть бути фізичні особи – підприємці та юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми (при цьому обсяг доходу протягом календарного року не повинен перевищувати 10 млн. грн.). Зміну ставки податку можливе на офіційному сайті ДПС України, де можна подати заяву до Реєстру платників. Зазначимо, що після скасування воєнного стану платники податків автоматично повертаються до системи оподаткування, якою користувались до цього [2].

Платники ЄП зі ставкою у розмірі 2% доходу звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з: – податку на прибуток підприємств; – податку на доходи фізичних осіб у частині доходів ФОП; – податку на додану вартість з операцій з поставання товарів, робіт та послуг, місце поставання яких розташоване на митній території України; – земельного податку за земельні ділянки, що використовуються платниками єдиного податку. Разом з тим, передбачено звільнення від нарахування та сплати: – податкового зобов'язання за земельні ділянки, на яких ведуться бойові дії, засмічені вибухонебезпечними предметами, тимчасово окуповані території тощо; – екологічного податку за об'єкти оподаткування, які знаходяться на території, де ведуться бойові дії чи тимчасово окупованих територіях [3].

До інших переваг спрощеної системи в умовах воєнного стану відносяться: – поставання товарів та послуг підприємств відбуватиметься без ПДВ; – звільнення від сплати ПДВ при розмитненні товарів, які ввозяться в Україну. Застосування ставки податку у розмірі 2% доходу передбачає включення податку на додану вартість до складу єдиного податку [4]. Також платники спрощеної системи можуть не складати податкові накладні за операціями реалізації товарів та послуг з поставання на митній території України. На спрощену систему оподаткування перейшли 148 499 суб'єктів господарювання, з яких – 29 585 юридичних осіб та 118 914 фізичних осіб-підприємців [5].

Отже, в такий важкий для нашої країни і громадян час, нововведення спрощеної системи оподаткування є важливим і доволі виправданим. Платники отримують низку пільг, які необхідні для підтримки підприємств, а разом з тим – економіки країни.

Література:

1. ВВП України за підсумками трьох кварталів скоротився на 30%. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/10/8/692390/>
2. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/>
3. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Із єдиного податку 2% – назад у загальну систему: ДПС – про особливості звітування. URL: <https://finbalance.com.ua/news/iz-dinoho-podatku-2---nazad-u-zahalnu-sistemu-dps---pro-osoblivosti-zvituvannya>
5. Державна податкова служба України/ Перейшли на спрощену систему оподаткування. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/578179.html>